

Ćwiczenie 5.

ZMIANY WSTECZNE cz. IV: Morfologiczne wykładniki zaburzeń rogowacenia, przemiany barwnikowej. Zaniki, starzenie się, biomorfoza

1. **Haemochromatosis hepatis** (211) – hemochromatoza wątroby (barwienie błękitem Turnbulla).

Wycinek z wątroby 52-letniego mężczyzny, zmarłego z powodu współistniejącej marskości wątroby i cukrzycy. Preparat barwiony metodą wykrywającą jony żelazowe.

Zwróć uwagę na:

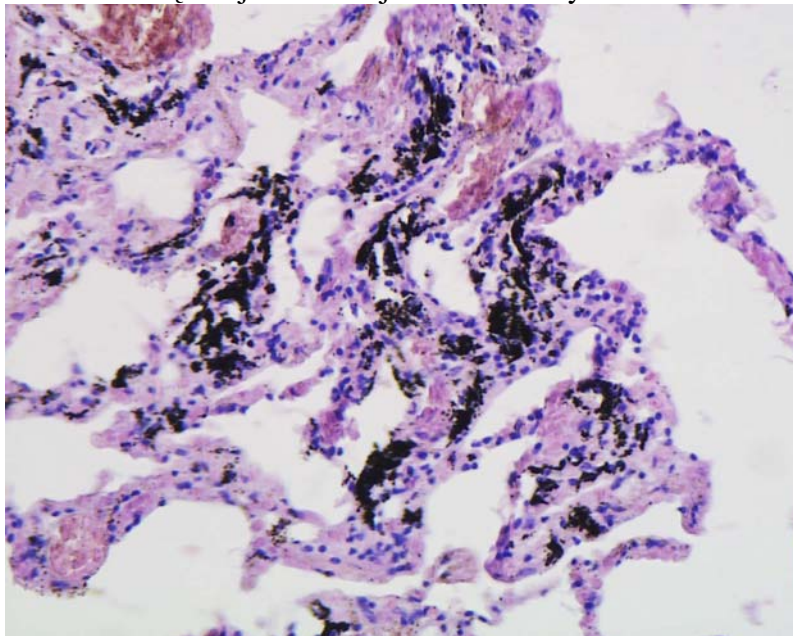
- obecność ziaren hemosyderyny (niebieskie ziarenka) w cytoplazmie hepatocytów i komórek Browicza-Kupffera wyściełających naczynia zatokowe wątroby
- rozrost tkanki łącznej włóknistej w obrębie przestrzeni międzyzrądkowych wątroby
- cechy zwyrodnienia hepatocytów.

2. **Anthraxis pulmonum** (22) – pylica węglowa płuc (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek z płuc mężczyzny lat 65, z zawodu palacza, zmarłego z powodu przewlekłego zespołu płucno-sercowego.

Zwróć uwagę na:

- obecność czarnych złogów pyłu węglowego w tkance łącznej przestrzeni okołoskrzelowych
- obecność komórek pyłochłonnych w świetle pęcherzyków płucnych
- niewielki rozrost tkanki łącznej włóknistej dookoła naczyń.

3. **Hyperkeratosis cutis** (27) – nadmierne rogowacenie skóry (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek ze znacznie zgrubiałej skóry dłoni pracownika murarskiego lat 38.

Zwróć uwagę na:

- znaczne zgrubienie warstwy rogowej naskórka
- wygładzenie brodawk skórnych
- ścieńczenie warstwy pośredniej i kolczystej naskórka.

HASŁA I ZAGADNIENIA DO OPRACOWANIA

- budowa naskórka
- budowa i czynność melanocytów, powstawanie melaniny
- biochemia przemian hemoglobiny i barwników hemoglobinopochodnych
- pigmentatio zabarwienie, pigmentacja
- hyperpigmentatio przebarwienie
- albinismus bielactwo wrodzone
- vitilligo ogniskowe odbarwienie skóry
- ephelides piegi
- chloasma fuscum gravidarum plamy brunatne ciężarnych
- naevus pigmentosus (melanocyticus) znamię barwnikowe (melanocytarne)
- hemosiderosis localisata hemosyderoza miejscowa
- hemosiderosis generalisata hemosyderoza uogólniona (hemochromatoza)
- hemoglobinum hemoglobina
- hemosiderinum hemosyderyna
- haematoidinum hematoidyna
- porfiryna
- porfiria porfiria
- bilirubinaemia zwiększenie poziomu bilirubiny w surowicy
- bilirubinuria obecność bilirubiny w moczu
- cholaemia żółcica
- icterus żółtaczka

○ icterus haemolyticus	żółtaczka hemolityczna
○ icterus mechanicus	żółtaczka mechaniczna
○ icterus parenchymatosus	żółtaczka miąższowa
• morbus haemolyticus neonatorum (erythroblastosis foetalis)	choroba hemolityczna noworodków (erythroblastoza)
○ hydrops foetus universalis	uogólniony obrzęk płodu
○ icterus gravis neonatorum	ciężka żółtaczka noworodków
○ anaemia haemolytica neonatorum	niedokrwistość hemolityczna noworodków
○ kernicterus (niem.)	żółtaczka jąder podstawy mózgu u noworodków
• alkaptonuria	alkaptonuria: choroba wywołana blokiem enzymatycznym - brakiem oksydazy kwasu homogentyzynowego
• ochronosis	ochronoza
• keratosis	rogowacenie
• keratolysis	keratoliza
• hyperkeratosis	nadmierne rogowacenie
○ clavus	nagniotek
○ tyloma	modzel
○ cornus cutaneum	róg skórny
• dyskeratosis	wadliwe rogowacenie
• parakeratosis	niepełne rogowacenie
• leukoplakia	rogowacenie białe
○ pachydermia laryngis	zeskórnienie krtani
○ kraurosis vulvae	marskość sromu
• atrophia	zanik
○ atrophia physiologica (involutio)	zanik fizjologiczny (inwolucja)
○ atrophia simplex	zanik prosty
○ atrophia senilis	wiąd starczy
○ atrophia fusca	zanik brunatny
○ atrophia lipomatosa	zanik tłuszczowy
○ atrophia fibrosa	zanik włóknisty
○ atrophia e compresione	zanik z ucisku
○ atrophia ex inactivitate	zanik z nieczynności
○ atrophia ex inanitione	zanik z wyniszczenia
○ atrophia excentrica	zanik odśrodkowy
• emphysema pulmonum	rozedma płuc
• cachexia	wyniszczenie, charłactwo
• inanitio	wychudzenie, wyniszczenie
• ectasia	poszerzenie
• stenosis, strictura	zwężenie
• osteoporosis	zrzesotnienie kości
• pneumoconiosis	pylica płuc
○ anthracosis	pylica węglowa
○ silicosis	pylica krzemowa
○ asbestosis	pylica azbestowa
○ tabacosis	pylica tytoniowa

- aluminiosis
- beryllosis
- saturnismus
- argyrosis

pylica aluminiowa
beryliza
ołowica
srebrzyca

Ćwiczenie 6: KOLOWIUM ZE ZMIAN WSTECZNYCH